

L'Elionor

Miquel Martí i Pol

L'ELIONOR

L'Elionor tenia
catorze anys i tres hores
quan va posar-se a treballar.
Aquestes coses queden
enregistrades a la sang per sempre.
Duia trenes encara
i deia: "*sí, senyor*" i "*bones tardes*".
La gent se l'estimava,
l'Elionor, tan tendra,
i ella cantava mentre
feia córrer l'escombra.
Els anys, però, a dins la fàbrica
es dilueixen en l'opaca
grisor de les finestres,
i al cap de poc l'Elionor no hauria
pas sabut dir d'on li venien

les ganes de plorar
ni aquella irreprimible
sensació de solitud.
Les dones deien que el que li passava
era que es feia gran i aquells mals
es curaven casant-se i tenint criatures.
L'Elionor, d'acord amb la molt sàvia
predicció de les dones,
va créixer, es va casar i va tenir fills.
El gran, que era una noia,
feia tot just tres hores
que havia complert els catorze anys
quan va posar-se a treballar.
Encara duia trenes
i deia: "*sí, senyor*" i "*bones tardes*".

Miquel Martí i Pol

Miquel Martí i Pol (Roda de Ter, 1929 - Vic, 2003)

És un dels poetes en llengua catalana més populars i llegits. També escriu prosa i fa traduccions.

Als catorze anys comença a treballar al despatx d'una fàbrica tèxtil fins que ha de plegar el 1973 a causa d'una esclerosi múltiple.

La seva poesia, d'arrel autobiogràfica, transcendeix la realitat de l'àmbit de la seva malaltia i del temps històric concret, i crea un paisatge interioritzat, que transmet serenitat. En són un exemple els poemaris: *Vint-i-set poemes en tres temps* (1972), *La pell del violí* (1974), *Cinc esgrafiats a la mateixa paret* (1975), *Llibre dels sis sentits* (1974), *Quadern de vacances* (1976) i *Amb vidres a la sang* (1977) i, sobretot, també, amb *Estimada Marta* (1978).

El reconeixement públic li arriba amb la publicació a Llibres del Mall de tres volums de l'Obra poètica.

http://www.escriptors.cat/autors/martipolm/pagina.php?id_sec=972

Estudi significatiu del poema

Tema

La vida d'una noia de l'època de l'autor que treballa a la fàbrica. Aquesta noia simbolitza totes les dones obreres de l'època a Catalunya.

Argument i To

El poeta ens resumeix la vida de l'Elionor amb to seriós i de denúncia, reflexiona entorn a un tema transcendent com és la vida de les dones a les fàbriques tèxtils.

Tenia catorze anys i un dia quan va posar-se a treballar, i això li va marcar. Era molt nena, però era el que hi havia. Era encantadora i tendra, i la seva funció era la d'escombrar.

Però la seva alegria va anar desapareixent a mesura que es passava més i més dies tancada a la fàbrica. Les altres dones deien que això se li passaria si es casava i tenia fills.

La filla gran encara era molt nena quan va posar-se a treballar, només tenia catorze anys i tres hores.

Estructura

L'estructura és la d'una narració ja que el poema està organitzat a partir de l'ordre temporal.

Versos 1-11:

l'Elionor entra a treballar a la fàbrica als catorze anys feliç i ingènua;

Versos 12-19:

canvia l'estat d'ànim de l'Elionor (la rutina, l'opaca grisor de les finestres, les ganes de plorar);

Versos 20-25:

la "saviesa tradicional" de les dones l'arrossega cap a un tipus de vida sense cap possibilitat d'alliberament; en els últims versos veiem com la història es repeteix, la seva filla entra a la fàbrica a la mateixa edat que ella i amb la mateixa submissió.

Intenció

La intenció del poeta és moral ja que qüestiona idees i actuacions sobre fets. Podem dir que es tracta d'un poema de denúncia social.

M. Martí i Pol ens vol fer veure el treball constant i humil que es va transmetent amb les generacions, sense cap rebel·lia perquè tot ja està estipulat per la tradició.

L'Elionor simbolitza totes les dones que compleixen sense rebel·lar-se les regles de la seva classe.

Estudi formal del poema

El poema és polimètric.

Els versos són lliures amb una constant d'hexasíl·labs, octosíl·labs i decasíl·labs.

Figures Retòriques

El poeta utilitza una **metonímia**, com a manera de presentar el poema, ja que parla només de l'Elionor, però en realitat, amb ella, s'està referint a totes les noies i dones obreres de la època.

Tenim una **metàfora** al vers 5, ja que les coses no queden enregistrades a la sang.

Les trenes que apareixen al vers 6, són una altra **metàfora**, ja que amb les trenes ens vol dir que encara era una nena.

El feia córrer l'escombra del vers 11, és una **personificació**, ja que l'escombra no corre.

Quan diu que els dies es dilueixen, ens està presentant una altra **metàfora**, vol dir que els dies passen.

Trobem un **paral·lelisme** entre el principi del poema i el final, ja que en la filla es repeteix la vida de la mare. Amb això ens vol donar a entendre, que la vida de L'Elionor era la tònica general de la vida de les dones de l'època.

Valoració personal